

ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΕΤΟΥΣ 2006

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΔΕΦΕ

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 2006

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

Με το Ν. 3115/03, συστάθηκε, σε εκτέλεση του άρθρου 19 παρ. 2 του Συντάγματος, η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.), η οποία αποτελεί μια πρόσθετη θεσμική εγγύηση και αποσκοπεί στην «Προστασία του απορρήτου των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Στην έννοια της προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών περιλαμβάνεται και ο έλεγχος της τήρησης των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου».

Με τη συγκρότηση της Α.Δ.Α.Ε., διαμορφώνεται κατ' ουσίαν ένα θεσμικό κερτημένο, ένα πλαίσιο προστασίας του απορρήτου, το οποίο ξεπερνά τα στενά όρια ενός κοινού ελεγκτικού μηχανισμού και αναγορεύεται, κατά ρητή συνταγματική επιταγή σε θεσμό της δημοκρατίας.

Είναι, όμως, φανερό ότι η λειτουργία της Α.Δ.Α.Ε., με ένα τόσο κρίσιμο θεσμικό ρόλο, χωρίς το κατάλληλο προσωπικό και την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή, αλλά και χωρίς πλήρες θεσμικό πλαίσιο που θα της έδινε σαφώς διατυπωμένες αρμοδιότητες και επιπλέον ευελιξία κινήσεων, θα καθίστατο προβληματική.

Πρέπει να σημειωθεί ότι από τους πρώτους μήνες της λειτουργίας της, δηλαδή από το Νοέμβριο του 2003, η Α.Δ.Α.Ε. αντελήφθη ότι ο ιδρυτικός της νόμος είχε πολλές ασάφειες, παραλείψεις και κενά.

Κατόπιν τούτου, υπέβαλε προς τα αρμόδια Υπουργεία πλήθος προτάσεων νομοθετικής ρύθμισης, όπως είχε δικαίωμα από τη σχετική εξουσιοδότηση που προβλέπει ο ιδρυτικός της νόμος. Στις προτάσεις αυτές περιλαμβάνονται: η δυνατότητα ελέγχου ιδιωτικών εγκαταστάσεων, η δυνατότητα ελέγχου προμηθευτών ηλεκτρονικού εξοπλισμού, η πιστοποίηση του εισαγόμενου λογισμικού και εξοπλισμού που σχετίζεται με παρακολούθησεις και η δυνατότητα ελέγχου καταγγελιών για παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Επίσης, πρότεινε τη μελέτη Εθνικής Στρατηγικής για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών, προκειμένου να εφαρμοστεί πολιτική αντιμετώπισης κακόβουλων προσβάσεων στα αρχεία υπολογιστικών συστημάτων φορέων στρατηγικής σημασίας.

Τέλος, πρότεινε να υπάρξει δημοσιονομική αυτοτέλεια της Α.Δ.Α.Ε., ώστε η Αρχή να έχει τη δυνατότητα να αποφασίζει αυτόνομα, πάντοτε βέβαια υπό τον έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου και εντός των ορίων του εγκεκριμένου προϋπολογισμού της, επί όλων των δραστηριοτήτων που εγγράφονται σε αυτόν.

Στην πράξη, η έλλειψη δημοσιονομικής αυτοτέλειας της Α.Δ.Α.Ε. δημιουργεί προσκόμματα στην ευελιξία και την ταχύτητα ανταπόκρισής της σε περιστατικά παραβίασης του απορρήτου και, τελικά, στην εκτέλεση του έργου της. Έτσι, παρότι απαιτείται η άμεση δραστηριοποίηση της Αρχής, προκειμένου να εντοπιστεί ένας παραβάτης, η Α.Δ.Α.Ε. αναγκάζεται να παραμένει αδρανής για κρίσιμο χρονικό διάστημα, αφού είναι δέσμια των χρονοβόρων διαδικασιών ελέγχου και των εγκρίσεων από τα αρμόδια Υπουργεία, ακόμα και για την παραμικρή λεπτομέρεια της λειτουργίας της.

Επιπλέον, οι εξελίξεις στο διεθνές πολιτικό γίγνεσθαι οδηγούν στην υιοθέτηση ορθών και επαχθέστερων προληπτικών μέτρων άρσης του απορρήτου με σκοπό τη δίωξη του εγκλήματος και την αντιμετώπιση της τρομοκρατίας. Παράδειγμα αποτελεί η ψήφιση της Οδηγίας 24/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία προβλέπει τη διατήρηση των δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών και την επεξεργασία τους για τη διευκόλυνση της διερεύνησης και δίωξης ποινικών αδικημάτων. Από τις εξελίξεις αυτές είναι προφανές ότι η εύρυθμη λειτουργία της Α.Δ.Α.Ε. καθίσταται όλο και πιο αναγκαία.

Η Α.Δ.Α.Ε., στο λίγο σχετικά χρόνο λειτουργίας της, με ελάχιστο προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή και με έλλειψη δημοσιονομικής αυτοτέλειας, έκανε ό,τι της ήταν δυνατόν προκειμένου να ανταποκριθεί στην αποστολή της και να εκπληρώσει το θεσμικό της ρόλο, όπως άλλωστε φαίνεται και από την παρούσα έκθεση.

Ήδη, από το Υπουργείο Δικαιοσύνης έχει εκπονηθεί νέο σχέδιο νόμου που αφορά στο Απόρρητο των Επικοινωνιών. Η Α.Δ.Α.Ε. έχει υποβάλει αναλυτικές προτάσεις επί του εν λόγω σχεδίου νόμου, από τις οποίες ορισμένες αναφέρονται και στην παρούσα έκθεση, και ευελπιστεί ότι ο νόμος που τελικά θα υιοθετηθεί θα δίνει τη δυνατότητα στην Αρχή να επιτελέσει απρόσκοπτα και αποτελεσματικά τον κρίσιμο ρόλο που της έχει ανατεθεί.

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2007

Ο Πρόεδρος
Ανδρέας Λαμπρινόπουλος

ΣΥΝΘΕΣΗ Α.Δ.Α.Ε.

Πρόεδρος

Ανδρέας Λαμπρινόπουλος

Αντιπρόεδρος

Βασίλειος Κούτρης

Μέλη

1. Μιχαήλ Καρατζάς

Αναπληρωτής: Δημήτριος Δεδούσης

2. Χρήστος Καψάλης

Αναπληρωτής: Γεώργιος Στασινόπουλος

3. Ιάκωβος Βενιέρης

Αναπληρωτής: Χρήστος Δουληγέρης

4. Σταύρος Σκοπετέας

Αναπληρωτής: Αικατερίνη Καραμάνου

5. Κωνσταντίνος Μαραβέλλας

Αναπληρωτής: Κωνσταντίνος Βρεττός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ	04
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ –ΟΡΓΑΝΩΣΗ –ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	16
Α. Θεσμικά Χαρακτηριστικά	
1. Σύσταση Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών.....	17
2. Υποχρεώσεις μελών.....	17
3. Κωλύματα και ασυμβίβαστο μελών.....	17
4. Πειθαρχική διαδικασία για τα μέλη.....	18
5. Αρμοδιότητες.....	19
6. Λειτουργία.....	22
Β. Στελέχωση	
1. Τα μέλη.....	23
2. Το προσωπικό.....	24
Γ. Οργανωτική Δομή	27
Δ. Έδρα της Α.Δ.Α.Ε.	27
Ε. Πληροφοριακό Σύστημα	
1. Ιστοσελίδα.....	27
2. Δικτυακή και Πληροφοριακή Υποδομή.....	28
3. Πολιτική Ασφάλειας της Α.Δ.Α.Ε.	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΗΣ Α.Δ.Α.Ε. ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2006	30
Α. Διενέργεια ελέγχων σε παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών	
1. Διενέργεια ελέγχου στην εταιρεία VODAFONE.....	31
2. Διενέργεια ελέγχου στην εταιρεία Ο.Τ.Ε.	32
3. Διενέργεια ελέγχου στην εταιρεία TIM (WIND).....	33
4. Διενέργεια ελέγχου στην εταιρεία COSMOTE.....	33
Β. Συναντήσεις/επισκέψεις σε παρόχους πρόσβασης διαδικτύου	34
Γ. Διαχείριση καταγγελιών σχετικών με την παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών	34

Δ. Παραλαβή/Αξιολόγηση Πολιτικών Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών	36
1. Τομέας Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών.....	36
2. Τομέας Ταχυδρομείων.....	38
3. Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές (ΑΤΜ) Τραπεζών.....	38
Ε. Άσκηση της Κανονιστικής Αρμοδιότητας της Α.Δ.Α.Ε.	41
1. Πράξη της Α.Δ.Α.Ε. για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης του ενιαίου ευρωπαϊκού αριθμού κλήσης 112 για την παροχή πληροφοριών στις αρμόδιες αρχές.....	42
2. Πράξη της Α.Δ.Α.Ε. για την εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων.....	43
3. Τροποποιήσεις Κανονισμών.....	44
ΣΤ. Παραλαβή Διατάξεων Άρσης του Απορρήτου των Επικοινωνιών	45
Ζ. Ακροάσεις μετά από καταγγελίες-κυρώσεις	46
Η. Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα και Διαδικτυακή Πύλη – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας»	47
Θ. Οδηγία 2006/24/ΕΚ για τη διατήρηση των δεδομένων ηλεκτρονικών επικοινωνιών	49
Ι. Ομάδες Εργασίας – Επιτροπές	53
ΙΑ. Συμμετοχή σε Συνέδρια – Διεθνείς Δραστηριότητες	54
ΙΒ. Προετοιμασία Ημερίδας	56
ΙΓ. Σύνταξη Σχεδίου Προϋπολογισμού 2007	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΡΑΣΗΣ ΕΤΟΥΣ 2007	58
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	62
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	72